

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Bernardini Scardaeonii Patauini Presbyteri de Castitate Libri Septem

Scardeone, Bernardino

Venetiis, 1542

Pueros pro ingenio quenque suo honestis studiis, officiis q[ue] tradendos
cap. XV

urn:nbn:de:hbz:466:1-30433

DE PVDICITIA MATRIMONII.

atq; præclare quidem etiam pater ille Vergilianus ad filium. Disce inquit, puer uirtutem ex me, fortunã ex aliis. Nullum profecto in ea ætate proponi potest pueris exemplum probabilius ad imitandum, q̃ parentis. Quãobrem ita sæpe effingere solent liberi ingenium, ac mores, et gestus parentum, ut possint illi ipsi parentes mores suos, & expressam imaginem uitæ præteritæ in suis rursum filiis agnoscere. Faciles siquidem oēs sumus natura ad æmulandum dicta, factaq; eorum, quos maxime diligimus, ac obseruamus. Vnde fit, ut perraro liberi à disciplina parentum degenerent. Quo circa (ut ait Cicerò) solent adolescentes quorum patres, aut maiores aliqua gloria præstiterunt, in eodem fere genere laudis uersari: & ad eorum consuetudinem, moresq; deduci: emulariq; ipsos, atq; plerumq; etiam excellere: ut. Q. Mutius, & P. filius in iure ciuili. P. Africanus, P. filius in re militari. Quibusdam etiam ad eas laudes, quas à parentibus acceperunt addunt aliquam suam, ut hic idem Africanus eloquentia accumulauit bellicam gloriam. Idem fecit & Thimotheus Cononis filius, qui quum belli laude non fuerit inferior patre, ad eam laudem & doctrinæ, & ingenii gloriam adiecit. Sed quis ignorat nostro quoq; sæculo reperiri quos plurimos homines, qui parentibus, maioribusq; suis, aut pares, aut excelsiores fuerunt. Parentibus ergo procurandum est, si recte liberos suos institui uelint, ut tales sese exhibeant, quales eos ipsos euadere cupiunt: & quales efficere illos omni studio, atq; impensa laborant.

Pueros, pro ingenio quemq; suo, honestis studiis, officiisq; tradendos. Cap. XV.

Considerandum insuper à parentibus, ac diligenter quidem examinandum, quo quisq; filiorum suorum sit natus ingenio, ne quid aduersis auspiciis, & inuita (ut aiunt) Minerua aggredi temere moliantur.

tur. Neq; n. permittē dū est, ut adolescentes diutius scho-
 las adeant, & illarum limina conterant, nisi eorū ingenia
 ad studia litterarum idonea esse uideantur. Et, n. in scho-
 lis ubi litteræ non addiscuntur, uita imbibuntur pro litte-
 ris. Ludus siquidem litterarum uelut aconitum, aut salu-
 tiferus est maxime, aut maxime letalis. Ea nanq; est aco-
 niti natura, ut hominem pro certo occidat, nisi inuenerit
 letale quidpiam aliud i hoīe, qd̄ sua prius ui perimat: nā
 illic ueneni, hic medicinæ uicem gerit. Haud multo sane
 fecius dicitur de ludo litterario, qui quos non erudit, in-
 fatuat, & quorum mores in melius nō format eos ipsos
 in peius corrumpit, deprauatq; quātunuis rectos. Mihi
 ereditē nihil peius, q̄ assiduos in gymnasiis, aut in scholis
 litterarum uersari, & nihil percipere disciplinæ, uelut as-
 nos ad lyram, ut dicitur. Quare multe latius est, ut si quis
 indocilis ac tardus natura extiterit, eum tempestiue ab
 legare rus, & rei familiari ac rusticæ uitæ tradere: aut aliis
 occupare negociis, anteq̄ turpi sodalitiō corrumpatur:
 aut ignaui desidia cōteratur. Infinita sunt penē studia, ad
 quæ puer ex patriis ædibus, aut ex litterario ludo, cui in-
 eptus est, transferri cōmode possit: in quibus honestius
 uersabitur, aliquid agendo q̄ in scholis nihil addiscendo
 boni. In eo itaq; flexu ætatis applicandus est puer ad ea
 officia siue studia, ad quæ natura propensior quisq; est,
 atq; magis idoneis: modo illa utilia atq; honesta sint,
 fortunæq; & generi, & moribus patrie, atq; eius in-
 genuitati conueniant. In hac enim consultatione nō
 ad arbitrium quidem parentum, sed ad suam ipsius cu-
 iusq; naturam omnis uitæ ratio reuocanda est, ut con-
 stare id sibi perpetuo possit, quod semel de tota uita
 constituenda recte fuerit, laudabiliterq; propositum.

Plus momenti esse in educatione libero-
 rum, q̄ in natura. Cap. XVI.

FF ii